

Last učiteljskega tiskovnega društva

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča slavnim krajnim šolskim svetom,
šolskim vodstvom in učiteljstvu**uradne tiskovine iz svoje zaloge.**

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj. Postrežba točna.

Tudi vse tiskovine za županstva ima naša tiskarna po prejšnji
ceni v zalogi.Naša tiskarna sprejema vsa v to stroko spadajoča dela ter
jih izvršuje okusno in po solidnih cenah.**Jubilejska samopomoč.**

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice. Za sprejem se je oglašiti pri načelniku (zdaj nadučitelj Franc Ks. Trošt na Igu pod Ljubljano).

V društvo se sprejemajo le oni, ki še niso nad 45 let stari.

Pristopnina se ravna po starostnih letih, in sicer od 20 do 25 let 2 K 50 v, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K, od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj in 1 K vpisnine. Letno se plača za rezervni fond 2 K.

Po društvenikovi smrti izplača načelnštvo takoj zakonitim dedičem tolikokrat po dve kroni, kolikor je društvenikov. Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po dve kroni za nadaljni slučaj smrti. Konec leta 1905 je bilo pri društvu 200 članov.

S kakšnimi težavami sem se moral boriti.

Spisal Ivan Lapajne.

(Dalje.)

Ko sem v letu 1871. iz Idrije pisal večkrat o novih šolskih zakonih v „Slovenski Narod“, se je baje škof Pogačar (takrat menda še prošt) toplo zanimal za moje članke in jih hvalil. Ker so pa razni župniki kljubovali novi šolski dobi, je izdal baje on (menda anonimna) latinsko pisana pisma za župnike kranjske, v katerih jim je odsvetoval nasprotovanje novim šolskim zakonom. Ta pisma so mi bila prišla skrivnim putem po prijatelju v roke. Hranil sem jih nekaj časa; naposled sem jih priobčil v „Slov. Učitelju“ l. 1873. nekako v dokaz, kako je bilo opravičeno moje zagovarjanje novih šolskih zakonov.

Ker sem hvalil novo šolo tudi v „Slovanskem Pedagogu“ (l. 1872), ki je izhajal v Pragi in prinašal spise v vseh slovanskih jezikih, je to kaplana Kljuna, pozneje kanonik in poslanec, velikega klerikalnega žurnalista in soustanovnika „Slovenca“, tako jezilo, da me je krepko oštel v dunajskem

„Vaterlandu“ in mi prerokeval, da postanem sčasoma iz liberalca še nemškutar. — V političnem boju sem prišel v navzkriž z marsikaterimi slovenskimi duhovniki, katerih stan in poklic sem pa zaradi blagra svojega naroda vedno visoko čislal in v zadnjih 12 do 15 letih globoko obžaloval, da smo na političnem polju z ozirom na slovensko duhovščino tako zabredli. (Da so pa temu tudi nekateri duhovniki krivi, n. pr. pisatelji „Slovenca“, „Domoljuba“, ve ves svet.)

V uradnem, zasebnem in drugačnem občevaranju sem pa bil vedno srečen, da sem mogel v dotiko priti z duhovniki: Juvan, Kovačič (v Idriji), dr. Klemenčič (župnik v Ljutomeru, ki me je bil celo v župnišče vzel v stanovanje), Šinko (Ljutomer), Knaps (Krškem) in dekani: Poljak, dr. Strbenec, Fetič-Frankheim (ti trije so se kot člani okrajnega šolskega sveta v Krškem vedno izkazali kot pravični moške nasproti učiteljstvu spleh; meni nasproti so pa bili ti naklonjeni celo v veliki meri.)

V dotiko sem prišel pri svojem uradnem poslovanju tudi s tistimi privatnimi osebami, ki so opravljale službo krajnih in okrajnih šolskih svetovalecev, krajnih šolskih nadzornikov in so zasedale mesta predsednikov krajnih šolskih svetov. V tej zadevi se moram pohvaliti, da sem imel opraviti le s finimi možmi, z značajnimi domoljubi slovenskimi in z vrliimi šolskimi prijatelji. V Ljutomeru se je kot tak odlikoval načelnik okrajnega zastopa, prvak ljutomerskih Slovencev, dični rodoljubni starosta Ivan Kukovec. Vedno je mož kot krajni šolski predsednik in šolski ogleda zvesto podpiral šolo, učiteljstvo, osobito pa mene kot šolskega voditelja; da sem bil pa tudi jaz zvest njegov opredel v sto in sto slučajih, ko je šlo za ljudski in narodni napredek, je umljivo samoočebiti. Le enkrat sva bila prišla navzkriž. Jaz bi bil rad prišel kot odposlanec okrajnega zastopa (ker kot zastopnik učiteljstva nisem bil od vlade potrjen) v okrajni šolski svet. Toda on je rajši priporočal kmata, ki je bil tudi izvoljen. To sem mu zameril. A še zdaj premišlujem to stvar, prihajam do prepričanja, da se on kot od cesarja potrjeni okrajni načelnik vladi v tem slučaju (in v sto drugih slučajih) ni smel preveč zameriti; zakaj sicer bi vlada njegove volitve v bodoče morda ne bila več predložila v potrjenje. Preveliko protežiranje moje osebe, ki je imela pred očmi vedno slovenski jezik in šolski ter narodni napredek, torej stvari, katere so bile in so še vladi na Stajerskem trn v peti, bi bilo morebiti preveč škodovalo temu prezaslužnemu možu, ki je ustanovil med drugim tudi prvo slovensko posojilnico, pri kateri sem ga jaz vedno podpiral. (Dalje.)